

'POLITIEK SCOREN OVER DE RUG VAN BOEREN IS NOT-DONE'

Maandag 27 juni 2022

Wie had ooit kunnen denken dat een simpel woord als 'stikstof' nog eens zou uitgroeien tot angstbeelden over armoedeval, woonellende, leefbaarheid en voeding? Alles wat de laatste 50 jaar aan economisch potverteren gebeurd is, zakt nu als een plumpudding in elkaar. De bomen groeien niet meer tot aan de hemel; alhoewel de duizenden windmolens daar kennelijk lak aan hebben. Nederland zit op slot. De Wet van Murphy in vol ornaat: "Als er iets misgaat kan gaan, dan gebeurt het op het meest ongelukkige moment."

Weinig mensen weten nog dat Johan Vollenbroek een begenadigd 800 meter-loper was uit de Nijmeeege loopschool. Ook toen al toonde Vollenbroek een enorme wilskracht om het onmogelijke mogelijk te maken. Don Quichotte Johan Vollenbroek -verguisd of geliefd- heeft door zijn doorzettingsvermogen de woorden stikstof, activist en crisis aan elkaar weten te koppelen. Voortschrijdende inzichten nopen met enige urgentie tot een radicale omvorming om het land toekomstbestendig in te richten. Het is duidelijk dat de extensivering van het poldermodel zijn langste tijd heeft gehad. Niet meer, maar minder!

Forse klappen van de molen

Het lijkt erop alsof the kabinet een paar forse klappen van de molen heeft gekregen door lukraak loze kretologie te gebruiken om Vollenbroek te cancelen en nu dat door uitspraken van de Rechtbank niet gelukt is, dan maar de boeren tot boosdoeners te bestempelen. Vanuit electoraal oogpunt wel te begrijpen, want de boeren zijn een makkelijke prooi om voor de bühne geslachtetofferd te worden. Vele malen makkelijker dan de huizen- of

wegenbouw op slot te gooien, de gaskraan dicht te draaien of het land volpleuren met nog meer horizon vervuilende windmolens. Om maar te zwijgen hoeveel miljoen asielzoekers nog liefdevol opgenomen kunnen worden in ons toch al overbevolkt landje.

Vroeg of laat breekt de klomp van burgerlijke gehoorzaamheid van de vaak feodale Haagse strategie 'pappen en nathouden'. Natuurlijk moeten de boeren naar een ander business model. Dat weten ze zelf ook wel. In feite zijn de agrariërs slachtoffer van hun eigen succes. Is het werkelijk nodig dat Nederland intensieve landbouw en veehouderij als agro-industrie een giga wereld exportmarkt heeft? Duurzame landbouw en veeteelt tegen eerlijke prijzen, biodiversiteit en systeeminnovatie moeten de sleutel gaan worden van een toekomstbestendig klimaatrobuust landschap.

Niet minachtend doen

Kort door de bocht betekent dit ook dat de huidige coöperatieve bedrijven, zoals VION en FrieslandCampina, de oogkleppen moeten afdoen en in nieuwe technologie moeten investeren, zoals moleculaire landbouw, kweekvlees en koe-vrije melkeiwitten. Op z'n zachtst gezegd is en blijft het vreemd dat genoemde bedrijven nog steeds minachtend doen over de startups als Mosa Meat en Perfect Day, die inmiddels aantoonbare successen op hun conto bij schrijven. Als de varkens uit de intensieve varkensschuren weggepest worden en de koeien uit het Nederlands weidelandschap verdwijnen, zou je toch denken dat de coöperatieve sector -met steun van Rabobank- gaan specialiseren in alternatieve voedingsstromen?

Vooralsnog roept de kabinetsaanpak doffe ellende over zich uit. Politiek scoren over de rug van de boeren is not-done in een ordentelijke samenleving. Het verleden heeft laten zien dat de boer als geen ander voedingsvoorziening en natuur puik kunnen harmoniseren. Daar zijn geen ingewikkelde stikstofcalculaties voor nodig. Terwijl wereldwijd de voedingsvraag blijft stijgen door de pakweg 80 miljoen netto geboorten per jaar, zullen we in Nederland meer met minder moeten gaan clusteren. Dus minder intensieve bio-industriële kaas, melk, eieren en vlees voor de export.

In plaats daarvan meer innovatie kennis van voeding uit bio-reactors, zoals vlees en melk. Dan kunnen de boeren weer rustig ademen en hoeven ze niet langer gekweld te worden door de enorme schuldberg waarmee de Rabobank velen opgezadeld heeft.

Henk Hoogenkamp

www.henkhoogenkamp.com